

A. Επί της Αρχής:

Οι παρούσες διατάξεις αποτελούν επείγουσα και μεταβατική νομοθετική παρέμβαση στους τομείς της Έρευνας και της Τεχνολογίας. Η παρέμβαση αυτή είναι απαραίτητη προκειμένου να αντιμετωπιστούν τόσο μείζονα θέματα κατεύθυνσης του ερευνητικού συστήματος, όσο και σοβαρά λειτουργικά προβλήματα, που δημιουργήθηκαν μετά την ψήφιση του ν.4310/2014. Ταυτόχρονα η παρέμβαση αυτή είναι απαραίτητη, προκειμένου να διορθωθούν αμφισημίες και θεσμικά κενά αλλά και να στηριχθεί το έργο που έχει παραχθεί μέχρι τώρα στον ερευνητικό ιστό στα πεδία της γνώσης και του πολιτισμού. Παράλληλα, τα νέα μέτρα στοχεύουν στην άμεση αντιμετώπιση των συνεπειών των μνημονιακών πολιτικών, που έχουν δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στον ερευνητικό ιστό της χώρας και στο ανθρώπινο δυναμικό, και ειδικότερα, έχουν οδηγήσει μεγάλο αριθμό νέων επιστημόνων σε αναγκαστική μετανάστευση.

Οι μεταβατικές διατάξεις που προτείνονται δεν αποτελούν τη συνολική μεταρρυθμιστική άποψη του Υπουργείου, αλλά συνιστούν ένα πρώτο βήμα εν όψει της διαμόρφωσης ενός νέου νόμου πλαισίου για την έρευνα και τη τεχνολογική ανάπτυξη, το οποίο θα αντανάκλα τη γενικότερη εθνική στρατηγική της κυβέρνησης και θα στοχεύει στην βέλτιστη αξιοποίηση του υπάρχοντος επιστημονικού δυναμικού και στη διασύνδεση της Έρευνας με τη κοινωνία και τη παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας. Η τελική διαμόρφωση και η υλοποίηση του νέου αυτού νόμου προϋποθέτει ευρύτερο διάλογο και ανταλλαγή απόψεων με όλους τους φορείς της ερευνητικής και της ακαδημαϊκής κοινότητας, και προβλέπεται να ακολουθήσει τη ψήφιση του παρόντος.

Οδηγός και βάση για την ανάληψη αυτής της πρωτοβουλίας είναι η διαπίστωση ότι, παρ' όλα τα προβλήματα, στη χώρα εξακολουθεί να παράγεται πρωτότυπο και διεθνώς αναγνωρισμένο έργο. Το έργο αυτό είναι καρπός επίμονων προσπαθειών που καταβάλλονται από την ελληνική ερευνητική κοινότητα, η οποία χαρακτηρίζεται από την αφοσίωσή της στην Επιστήμη και την προσήλωσή της στα ερευνητικά και εκπαιδευτικά της καθήκοντα. Ο ερευνητικός ιστός στηρίζει την εθνική προσπάθεια για την παραγωγή νέας γνώσης και προβλέπεται να έχει έναν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην ανάκαμψη της εθνικής οικονομίας και στην άμβλυση των κοινωνικών ανισοτήτων.

Πιο συγκεκριμένα, στο εν λόγω Κεφάλαιο διατυπώνονται διατάξεις οι οποίες τροποποιούν, αντικαθιστούν, ή καταργούν κύριες διατάξεις του ν.4310/2014. Ειδικότερα:

- Αντιμετωπίζονται σοβαρές δυσλειτουργίες στη λειτουργία των ερευνητικών κέντρων/ινστιτούτων καθώς και θεσμικά κενά, που προέκυψαν από την εφαρμογή του ν.4310/2014
- Τροποποιούνται διαδικασίες που αφορούν τον τρόπο λήψης αποφάσεων και τη συγκρότηση οργάνων, επί τα βελτίω όσον αφορά με σκοπό την αποφυγή υπερ-συγκέντρωσης εξουσιών και την τόνωση της δημοκρατικής συμμετοχής και ελέγχου (π.χ. ΠΣΕΚ, Επιστημονικά Γνωμοδοτικά Συμβούλια Ινστιτούτων, διαφανείς διαδικασίες, ξεκάθαροι ορισμοί).
- Αντιμετωπίζονται άμεσες εκκρεμότητες και υπάρχουσες ή διαφαινόμενες δυσλειτουργίες στη ροή των κοινοτικών χρηματοδοτήσεων και στη λειτουργία των ερευνητικών φορέων (π.χ. μητρώο αξιολογητών, κρίσεις/προαγωγές ερευνητών, εκλογή διευθυντών).
- Αποκαθίστανται διατάξεις που αφορούν εργασιακά θέματα και οι οποίες δημιούργησαν εργασιακή ανασφάλεια και περαιτέρω πολυτυπία σχέσεων εργασίας.
- Παράλληλα, γίνεται προσπάθεια για σηματοδότηση μιας στροφής που ήδη επιχειρείται από τη κυβέρνηση στην Έρευνα: τη στροφή στις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας με σκοπό τη σχεδίαση και υλοποίηση ενός συνεκτικού Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Έρευνα, τη Τεχνολογική Ανάπτυξη και τη Καινοτομία, το οποίο θα πρέπει να αντανάκλα τις εθνικές προτεραιότητες, με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον και σκοπό την έξοδο από την κρίση.

B. Επί των Άρθρων:

Με το άρθρο 40 αντιμετωπίζονται ζητήματα εκπαιδευτικού περιεχομένου και ωραρίου των ιδιωτικών σχολείων, των Φροντιστηρίων καθώς και των Κέντρων Ξένων Γλωσσών. Ειδικότερα:

Τα ιδιωτικά σχολεία, σύμφωνα με ρητή συνταγματική επιταγή, αποτελούν τμήμα του ενιαίου εκπαιδευτικού συστήματος παρέχοντας το δημόσιο αγαθό της εκπαίδευσης, υπό την εποπτεία του Κράτους. Ως εκ τούτου είναι αναγκαίο οι δράσεις τους, καθώς και τα τυπικά προσόντα και οι εργασιακές σχέσεις των διδασκόντων σ' αυτά, να βρίσκονται υπό την εποπτεία των εκπαιδευτικών αρχών προκειμένου να διασφαλίζεται η ποιότητα των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών.

Στα ιδιωτικά σχολεία λειτουργούν σήμερα εσωτερικά φροντιστήρια χωρίς να υφίσταται επ' αυτών ο απαραίτητος έλεγχος από το αρμόδιο Υπουργείο Παιδείας σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις λειτουργίας τους, αλλά και όσο αφορά στον έλεγχο των τυπικών του προσόντων και του εν γένει εργασιακού καθεστώσ του προσωπικού που απασχολείται σε αυτά, γεγονός το οποίο αφενός δεν είναι σύμφωνο με την συνταγματικά θεσπισμένη εποπτεία του Κράτους στην ιδιωτική εκπαίδευση, αφετέρου υποβαθμίζει την ποιότητα των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών, μερικές φορές θέτοντας και σε κίνδυνο ακόμη και την υγεία και ασφάλεια των μαθητών. Ταυτόχρονα, η πλήρης αποσύνδεση των εξετάσεων απόκτησης του απολυτηρίου τίτλου του Λυκείου από την εισαγωγή στην ανώτατη εκπαίδευση, δημιουργεί στα ιδιωτικά σχολεία την εύλογη υποχρέωση πλήρους απεξάρτησης, άμεσης ή έμμεσης, της διαδικασίας αξιολόγησης των μαθητών για τη λήψη του απολυτηρίου από κάθε είδους εσωτερική φροντιστηριακή ενίσχυση.

Παράλληλα, στα άρθρα 1 και 4 του ν.682/77, ορίζεται ότι τα ιδιωτικά σχολεία είναι αντίστοιχα προς τα δημόσια, έχουν την ίδια οργάνωση με αυτά και ακολουθούν το ίδιο ωρολόγιο και αναλυτικό πρόγραμμα. Συνεπώς και στα ιδιωτικά σχολεία, κατ' αναλογία, δεν είναι επιτρεπτή η λειτουργία φροντιστηρίων. Είναι, επομένως, αναγκαίο να αντικατασταθεί η λειτουργία των εσωτερικών φροντιστηρίων των ιδιωτικών σχολείων με σχολικές δράσεις εποπτευόμενες από το Υπουργείο Παιδείας, το οποίο επίσης θα ορίζει τα τυπικά προσόντα των διδασκόντων και θα ελέγχει τις εργασιακές τους σχέσεις για λόγους προστασίας του δημοσίου συμφέροντος.

Το ΥΠΠΕΘ θεωρεί ότι ο έλεγχος των Φροντιστηρίων και των Κέντρων Ξένων Γλωσσών, σε ό, τι αφορά το αναλυτικό πρόγραμμα και τις σχέσεις εργασίας των εκπαιδευτικών από το Υπουργείο Παιδείας και δη από τις κατά τόπους Διευθύνσεις είναι αναγκαίος, ώστε να εξασφαλίζονται συνθήκες διδακτικής και παιδαγωγικής επάρκειας, καθώς και νομιμότητας σ' αυτά. Η τεράστια έκταση της μαύρης και αδήλωτης εργασίας στα Φροντιστήρια και στα Κέντρα Ξένων Γλωσσών-όπως διαφαίνεται και από στοιχεία του Υπουργείου Παιδείας- δεν είναι μόνο κοινωνικά ανάλητη, αλλά επιφέρει σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στα ασφαλιστικά ταμεία. Επιβάλλεται, κατά συνέπεια, η άμεση αντιμετώπιση του θλιβερού αυτού φαινομένου. Επίσης, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται παραβίαση σε ευρεία κλίμακα των ημερών διακοπών και αργιών σε Φροντιστήρια και σε Κέντρα Ξένων Γλωσσών. Η πρακτική αυτή είναι αντιπαιδαγωγική, καθώς οι μαθητές θα πρέπει να χρησιμοποιούν τις ημέρες αυτές ως ημέρες ανάπαυλας και ψυχαγωγίας και όχι ως χρόνο περαιτέρω επιβάρυνσης του ήδη σκληρού προγράμματός τους. Αποτελεί δε ευθεία παραβίαση των εργασιακών δικαιωμάτων των εκπαιδευτικών. Παράλληλα, στο πλαίσιο της αποκατάστασης των εργασιακών σχέσεων και του εξορθολογισμού του ελέγχου της εργασιακής κατάστασης των εκπαιδευτικών που εργάζονται σε Φροντιστήρια και σε Κέντρα Ξένων Γλωσσών θεωρείται απαραίτητος ο καθορισμός του πλήρους ωραρίου τους και της απονομής ενσήμων βάσει του ωραρίου αυτού.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση αντιμετωπίζονται τέλος θέματα που αφορούν στη λειτουργία των ιδιωτικών σχολείων. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις είναι σύμφωνες με τις προβλέψεις του Αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη", ο οποίος κυρώθηκε με το νόμο 4359/2016 (ΦΕΚ 5/τΑ'/20-1-2016) και ιδιαίτερα του αρ. 24 του ΙΙ Μέρους αυτού και του σχετικού Παραρτήματος, όπου ρητά προβλέπεται η προστασία σε περίπτωση λύσης της εργασιακής σχέσης. Παράλληλα, σκοπεύουν κατ' αρχάς στην αποκατάσταση της συνταγματικής νομιμότητας στο χώρο της ιδιωτικής εκπαίδευσης και στην επαναφορά της εποπτείας του Υπουργείου Παιδείας επί της υπηρεσιακής κατάστασης των

ιδιωτικών εκπαιδευτικών. Υπό το πρίσμα της συνταγματικής επιταγής του άρθρου 16, και όπως άλλωστε έχει κατ' επανάληψη κριθεί από τα Ανώτατα Δικαστήρια, τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια δεν αποτελούν αμιγείς επιχειρήσεις και οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί βρίσκονται σε ειδικό εργασιακό καθεστώς, ώστε να εξασφαλίζεται η συνέχεια του εκπαιδευτικού τους έργου. Η επαναφορά κατά συνέπεια των εργασιακών σχέσεων των ιδιωτικών εκπαιδευτικών από το Υπουργείο Εργασίας στην ευθύνη του Υπουργείου Παιδείας είναι αναγκαία προϋπόθεση για τη στοιχειώδη εργασιακή διασφάλιση των ιδιωτικών εκπαιδευτικών από τις αναιτιολόγητες απολύσεις, τις οποίες υπέστησαν από το 2014 μέχρι σήμερα, με αποτέλεσμα τη μετατροπή τους από λειτουργούς της εκπαίδευσης σε ιδιωτικούς υπαλλήλους χωρίς τον απαραίτητο, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, έλεγχο τους από τα υπηρεσιακά συμβούλια της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Οι ιδιοκτήτες των ιδιωτικών σχολείων δεν μπορούν να προβαίνουν σε αναιτιολόγητες και χωρίς περιορισμούς καταγγελίες συμβάσεων εργασίας ιδιωτικών εκπαιδευτικών, εφόσον η παροχή στους εκπαιδευτικούς σταθερού καθεστώτος απασχόλησης συναρτάται άμεσα με την ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου που παρέχουν, τόσο προς ωφέλεια της εκπαιδευτικής κοινότητας, όσο και του κοινωνικού συνόλου γενικότερα. Η προτεινόμενη ρύθμιση εξασφαλίζει στους ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς λειτουργούς σταθερές, κατά το δυνατόν, συνθήκες εργασίας, ώστε να μπορούν απερίσπαστα να εκτελούν τα καθήκοντά τους για την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση του σκοπού της Παιδείας, ο οποίος έχει αναχθεί σε συνταγματικό λόγο δημοσίου συμφέροντος, ενώ η συχνή εναλλαγή του διδακτικού προσωπικού και οι αναιτιολόγητες απολύσεις, παρεμπόδιζαν την πραγμάτωση του ως άνω σκοπού. Προς το σκοπό αυτό, καθίσταται αδήριτη η ανάγκη να επανέλθει έλεγχος της νομιμότητας και της καταχρηστικότητας των καταγγελιών των συμβάσεων εργασίας των ιδιωτικών εκπαιδευτικών στα αρμόδια κατά περίπτωση υπηρεσιακά συμβούλια της εκπαίδευσης (ΚΥΣΠΕ-ΚΥΣΔΕ-ΠΥΣΠΕ-ΠΥΣΔΕ). Τέλος, είναι σαφές ότι η εποπτεία των ιδιωτικών σχολείων από το κράτος επιτρέπει ρυθμιστική παρέμβαση του νομοθέτη στην οργάνωση και στη λειτουργία τους καθώς και στην υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού τους, έτσι ώστε να εξυπηρετείται το δημόσιο συμφέρον το οποίο μεταξύ άλλων ανάγεται στη διασφάλιση και βελτίωση της παρεχόμενης από τα ιδιωτικά σχολεία εκπαίδευσης.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Νικόλαος Φίλης

Ευκλείδης Τσακαλώτος

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Παναγιώτης Σκουρλέτης

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

**ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Κωνσταντίνος Φωτακης

Αθανασία Αναγνωστοπούλου

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Τρύφων Αλεξιάδης

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΛΕΥΜΑΤΩΝ

Θεοδόσιος Πελεgrίνης